

IŠČEZAVANJE

MEGI STIVOTER

Prevela
Ana Jakovljević Radunović

Laguna

Naslov originala

Maggie Stiefvater
LINGER

Copyright © 2010 by Maggie Stiefvater
Translation copyright © 2011 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Tesi,
kojoj zahvaljujem za mudre savete,
a posebno za sve ono između tih saveta*

PROLOG

GREJS

Ovo je priča o dečaku koji je bio vuk i devojčici koja se postepeno pretvarala u vučicu.

Sve do pre nekoliko meseci, mitsko biće je bio Sem. On je bolovao od neizlečive bolesti. Bio je na pragu da se oprosti od svih. Njegovo je telo bilo tajna, suviše neobična, divna i strašna da bi se mogla razumeti.

Ali sada je proleće. Sa dolaskom toplog vremena, preostali vukovi će odbaciti krzno i preobratiti se u ljude. Sem će ostati Sem, a Kol će ostati Kol, samo se ja ne osećam najbolje u sopstvenoj koži.

Upravo sam to prošle godine želela. Imala sam mnogo razloga da čeznem za tim da postanem deo vučjeg čopora što živi u šumi iza moje kuće. Ali umesto da posmatram vukove i čekam da mi jedan od njih dođe, sada oni posmatraju mene i čekaju da odem do njih.

Ljudske oči na vučjim njuškama podsećaju me na vodu: na vodeno plavetnilo koje odražava boju prolećnog neba, na smeđe

tonove kišnih kapi, na letnje zelenilo jezera, na alge koje počinju da cvetaju, na sivu boju reke koja nosi otopljeni sneg. Ranije su me kroz mokro granje posmatrale samo Semove žute oči, a sada osećam na sebi težinu pogleda celog čopora. Težinu onoga što znaju, težinu njihovih neizrečenih misli.

Sada kada mi je poznata tajna čopora, vukovi iz šume deluju mi tuđinski. Divni su i uzbudljivi, ali su mi strani. Iza svakog para vučjih očiju krije se po jedna nepoznata ljudska prošlost. Sem je jedini vuk kojeg sam zaista upoznala, i on je sada pored mene. To i želim, njegovu ruku u svojoj, njegov obraz na svom vratu.

Ali telo me izdaje. Postala sam nepoznata, neshvatljiva.

Ovo je ljubavna priča. Nisam znala da postoji toliko vrsta ljubavi, kao ni da vas ljubav može navesti na toliko toga.

Nisam znala ni da postoji toliko načina da se kaže zbogom.

PRVO POGLAVLJE

SEM

Mersi Fols u Minesoti deluje mi sasvim drugačije sada kad znam da ću ostatak života provesti u njemu kao ljudsko biće. Ranije, on je za mene postojao samo po letnjoj vrućini, kada su trotoari usijani, a lišće sparušeno od sunca, kada sve miriše na zažareni asfalt i dim iz auspuha kamiona.

Sada, u proleće, dok se na granama javljaju ružičasti pupoljci, osećam da mi je mesto u tom gradu.

Ovih nekoliko meseci otkako sam konačno zbacio vučju kožu, nastojao sam da naučim da opet budem mladić. Vratio sam se na stari posao u *Krivoj polici* i našao se okružen novim rečima i zvucima prelistavanja stranica. Prodao sam džip, nasleđen od Beka, koji je bio pun vučjih mirisa i podsećao me na moj raniji život, i uzeo folksvagen golf, dovoljno veliki za mene, Grejs i moju gitaru. Trudio sam se da se ne trzam kad god osetim hladnu struju promaje kroz otvorena vrata. Nastojao sam i da sebe podsećam na to da više nisam sam. Noću, kada bismo se Grejs i ja ušunjali u njenu sobu, nastojao sam da se

što više pripijem uz nju i osetim miris svog novog života, kao i da uskladim svoje srčane otkucaje s njenim.

Ako bi me ponekad u grudima stegla stara čežnja kada bih začuo tiho zavijanje vukova na vetru, koristio sam kao melem svoj jednostavan, običan život, da bih se utešio. Radovao sam se što ću i narednog Božića moći da držim svoju devojkicu u naručju i što ću lagano stariti u ovoj koži, na koju još nisam navikao. Znao sam to. Imao sam sve.

*Dobio sam na dar raspolaganje vremenom,
Budućnost je preda mnom.*

Počeo sam redovno da nosim gitaru u knjižaru. Posla nije bilo previše, pa me ponekad satima niko ne bi čuo kako, među policama s knjigama, pevam svoje pesme. Sveščica koju mi je Grejs poklonila lagano se punila rečima. Svaki novi dan doživljavao sam kao pobedu nad zimom koja prolazi.

Današnji dan bio je sličan svima ostalima: ujutru su ulice osvanule mokre od kiše; nije bilo mnogo prolaznika, a ni kupaca. No, nedugo pošto sam otvorio knjižaru, začuo sam, na svoje veliko čuđenje, da neko ipak ulazi. Oslonio sam gitaru uza zid, iza svoje visoke stolice, i nagnuo se da pogledam ko je.

„Zdravo, Seme“, rekla je Izabel. Bilo mi je čudno što je došla sama, bez Grejs, a još čudnije što je vidim u knjižari. Otkako je prethodne zime izgubila brata, glas joj je postao tvrđi, a pogled oštrij. Samom sebi izgledao sam naivno pred njenim lukavim, iskusnim očima.

„Šta ima?“, upitala me je, sedajući na praznu stolicu i prekrštajući duge noge ispred sebe. Grejs bi uvek podvukla noge pod stolicu. Izabel je ugledala moj čaj, pa je otpila gutljaj i duboko uzdahnula.

Pogledao sam svoj oskrnavljeni čaj. „Ništa posebno. Nova frizura?“

Njene savršene plave lokne bile su nestale, a umesto njih je nosila grubo podsečenu kratku frizuru, s kojom je delovala lepo, ali i nekako ojađeno.

Podigla je obrvu. „Nisam znala da si sklon banalnim primedbama, Seme“, kazala mi je.

„I nisam“, odgovorio sam joj i gurnuo pred nju papirnu čašu s čajem, da ga popije do kraja. Činilo mi se da bi, ako bih nastavio da pijem iz te iste šolje, to imalo neko posebno značenje. Zatim sam dodao: „Inače bih te pitao zašto nisi u školi.“

„Baš si mi skresao!“, rekla je Izabel i uzela moj čaj, kao da je njoj i bio namenjen. Elegantno se zavalila na stolici. Ja sam se poput lešinara zgrbio na svojoj. Sat na zidu otkucavao je sekunde. Napolju su zimski oblaci još uvek visili nisko iznad ulice. Pogledao sam kroz prozor i video kako kapi odskaču od pločnika. Pogledom sam prešao od gitare do knjige Mandeljštamovih pesama, koja je ležala otvorena na mom stolu (*Šta ću s tim telom koje dobih, tako sopstvenim i meni bliskim?*). Najzad sam se nagnuo napred, uključio muzički stub ispod tezge i ponovo pustio isto što sam i ranije slušao.

„Vidam vukove oko naše kuće“, rekla je Izabel. Mućkala je čaj u čaši. „Ovo mi deluje kao trava.“

„Zdravo je“, kazao sam. Voleo bih da mi nije uzela čaj; ta vrela tečnost mi je davala osećaj sigurnosti po ovom hladnom vremenu. Mada sam znao da mi više nije neophodna, osećao sam se veoma ljudski sa šoljom čaja u ruci. „Koliko su se približili tvojoj kući?“, upitao sam je.

Slegnula je ramenima. „Videla sam ih sa trećeg sprata. Očito nemaju nimalo razvijem nagon za samoočuvanjem, inače bi se držali što dalje od mog oca. On ih nikako ne voli.“ Zagledala se u nepravilan ožiljak na mom vratu.

„Da, to mi je poznato“, rekao sam. Ni Izabel, zapravo, nema nikakvog razloga da ih voli. „Ali ako se neko od njih pojavi u

ljudskom obliku, ti ćeš mi to već javiti, zar ne? Pre nego što ih tvoj tata upuca i preparira da bi ih postavio u foaje?“ Da bih pojačao utisak svojih reči, naglasio sam reč „foaje“ na francuski način.

Izabelin gnevni pogled bi nekog manjeg od mene vrlo lako pretvorio u kamen.

„Pa, kad već pričamo o foajeima, živiš li sada sasvim sam u onoj velikoj kući?“ Zapravo, nije bilo tako. Jednim delom svesti znao sam da treba da zauzmem Bekovo mesto – da pozdravljam sve članove čopora koji se vraćaju kući posle zime provedene u šumi i opet dobijaju ljudski oblik, kao i da potražim nove vukove spremne za preobražaj, ali neki drugi deo mene mrzeo je i samu pomisao da se vratim u tu kuću, znajući da nema nade da ikada više vidim Beka u njoj.

U svakom slučaju, to nije bio moj dom. Moj dom je pored Grejs.

„Da“, odgovorio sam joj.

„Lažljivče“, rekla je Izabel i zajedljivo se osmehnula. „Grejs mnogo bolje laže nego ti. Kaži mi gde se nalaze knjige iz medicine – nisam došla ovamo bez razloga.“

„Nisam ni sumnjao da razlog postoji“, rekao sam i pokazao joj ugao u kome su stajale medicinske knjige. „Samo sam hteo da saznam šta je u pitanju.“

Izabel je skliznula sa visoke stolice i otišla u ugao koji sam joj pokazao. „Došla sam ovamo jer mi *Vikipedija* nije mogla mnogo pomoći.“

„Pa, mogla bi se napisati cela knjiga o svemu što se ne može naći na internetu“, kazao sam. Lakše sam disao čim je ona ustala. Presavio sam duplikat jedne fakture i napravio papirnu pticu od njega.

„Ti to svakako znaš“, rekla je Izabel. „I sam si nekada bio mitsko biće.“

Mudro sam ćutao i nastavio da pravim papirnu pticu. Bar kod se našao na jednom krilu ptice i svojim prugama doprineo da to krilo deluje malo šire od drugog. Uzeo sam hemijsku olovku da bih slično označio i drugo krilo, ali sam se u poslednjem času predomislio. „A šta zapravo tražiš? Nemamo mnogo pravih medicinskih knjiga. Samo one o samopomoći i neke iz holističke medicine.“

Izabel je čučnula kraj police i kazala: „Ne znam ni sama. Znaću tek kad ugledam ono što mi treba. Kako li se zvaše ona knjižurina? Ona u kojoj možeš naći podatke o svemu lošem što čoveku može da se dogodi?“

„*Kandid*“, rekao sam joj, ali u prodavnici nije bilo nikoga ko bi razumeo moju šalu, pa sam, posle male pauze, kazao: „Možda misliš na *Merkov priručnik*?“

„Da, to je to.“

„Nemamo ga u fondu. Ali mogu da ti ga poručim“, kazao sam joj odmah, jer nije bilo potrebe da proveravam u katalogu da bih bio siguran da sam u pravu. „Nov primerak te knjige nije jeftin, ali bih verovatno mogao da ti pronađem neki polovan primerak. Standardne bolesti su, u svakom slučaju, iste.“ Provukao sam konac kroz leđa papirnog ždrala i ustao da ga okačim iznad svog pulta. „To je pomalo naporno za čitanje, zar ne, osim ako ne planiraš da postaneš doktorka?“

„Razmišljala sam i o tome“, rekla je Izabel tako odsečno da nisam shvatio da mi se zapravo poverava, barem sve dok nisam začuo zvonce na vratima, koje je najavilo novu mušteriju.

„Vратиću se za sekund“, kazao sam, stojeći na vrhovima prstiju da bih zakačio tanki konac sa ždralom na kukicu iznad sebe. „Pozovi me ako ti nešto zatreba.“

Mada je nastala vrlo kratka pauza, shvatio sam da je Izabel začutala na takav način da je i mene učutkala. Oklevajući, spustio sam ruke kraj tela.

„Nemojte prekidati zbog mene“, rekao je pridošlica profesionalnim tonom. „Mogu i da sačekam.“

Nešto u njegovom glasu navelo me je da ne odugovlačim, pa sam se brzo okrenuo i ugledao policajca koji je stajao kraj tezge i posmatrao me. Sa svog mesta jasno sam video da nosi futrolu s pištoljem na opasaču; imao je i mali radio, sprej protiv napadača, lisice i mobilni telefon.

Kada imate tajne, makar one i ne bile u suprotnosti sa zakonom, pojava policajca na vašem radnom mestu grozno deluje na vas.

Lagano sam sišao sa stolice i, snishodljivo pokazujući papirnog ždrala, kazao: „Eto, nekako mi ne uspeva najbolje. Mogu li vam pomoći da... pronađete neku knjigu?“ Oklevao sam kad sam mu postavio to pitanje, jer sam znao da svakako nije došao ovamo da priča o knjigama. Osećao sam da su mi srčani otkucaji vrlo glasni i ubrzani i da mi vratna arterija pulsira. Izabel je nestala s vidika, pa je prodavnica u tom času delovala potpuno prazno.

„Pa, ako niste u nekom naročitom poslu, zapravo bih voleo da malo porazgovaram s vama“, rekao je policajac uljudno. „Vi ste Samjuel Rot, zar ne?“

Klimnuo sam glavom.

„Ja sam pozornik Kenig“, kazao je. „Radim na slučaju Olivije Marks.“

Olivija. Stomak mi se zgrčio. Oliviju, jednu od Grejsinih najboljih drugarica, prošle godine, protiv njene volje, ugrizli su vukovi. Poslednjih nekoliko meseci provela je kao vučica u šumi Baunderi. Njena porodica misli da je pobjegla od kuće.

Voleo bih da je Grejs ovde. Kad bi laganje bilo olimpijski sport, ona bi svakako bila svetska šampionka. Za osobu koja mrzi kreativno pisanje, vrlo je sposobna pripovedačica izmišljotina.

„O, da, Olivija“, kazao sam mu.

Bio sam nervozan zbog policajca koji je došao da mi postavlja pitanja, ali sam, začudo, bio još nervozniji zbog Izabel, koja je znala istinu i slušala naš razgovor. Zamišljao sam je kako se zgurila iza neke police i podrugljivo podiže obrve dok ja nevesto izgovaram laži.

„Poznavali ste je, zar ne?“ Imao je ljubazan izraz lica, ali koliko ljubazan može zaista biti policajac koji vam postavlja pitanja i završava ih sa „zar ne?“.

„Donekle“, kazao sam. „Video sam je nekoliko puta u gradu. Ali nismo išli u istu školu.“

„A u koju školu ste vi išli?“ Opet je Kenigov glas zvučao ljubazno i izgledalo je da je raspoložen za razgovor. Pokušavao sam da ubedim sebe da su njegova pitanja sumnjiva samo onome ko ima nešto da krije.

„Školovao sam se kod kuće.“

„Isto kao moja sestra“, rekao je Kenig. „Izluđivala je našu majku. Dakle, poznajete Grejs Brizbejn, zar ne?“

Opet *zar ne*. U sebi sam pomislio da mi on možda postavlja sva ta pitanja iako već unapred zna odgovore. Bio sam svestan i činjenice da Izabel prisluškuje, čuteći skrivena iza polica.

„Da“, odgovorio sam. „Grejs je moja devojka.“

Tu informaciju verovatno nije imao, a možda mu i nije bila neophodna, ali sam, iz nekog razloga, hteo da Izabel to čuje.

Bio sam iznenađen kad se Kenig osmehnuo. „Pa, to sam i mislio“, rekao je.

Mada je njegov osmeh delovao sasvim spontano, ukočio sam se, pitajući se da li me je zapravo izigrao.

„Grejs i Olivija bile su dobre drugarice“, nastavio je Kenig. „Možete li mi reći kada su se ona i Olivija poslednji put videle? Ne morate mi reći baš tačan datum, ali će mi pomoći i ako možete približno da ga odredite.“

U tom času je izvukao malu plavu beležnicu i olovku, koju je držao iznad praznog lista papira.

„Hmm“, promumlao sam. Poslednji put sam video Oliviju pre nekoliko nedelja, po snegu koji je promicao i padao na nje-no belo vučje krzno, ali mislio sam da ne bi mnogo pomoglo ako to kažem Kenigu. „Video sam je u gradu. Zapravo ovde. Ispred knjižare. Grejs i ja smo ubijali vreme, a Olivija se odjednom pojavila s bratom. Ali to je bilo pre više meseci. Možda u oktobru, ili u novembru. Baš pre njenog nestanka.“

„Mislite li da ju je Grejs videla posle toga?“

Pokušao sam da izdržim njegov pogled. „Pa, prilično sam siguran da je i ona tada videla Oliviju poslednji put.“

„Zbilja je teško jednom tinejdžeru da se sam snalazi u životu“, rekao je Kenig, i u tom času sam bio siguran da zna sve o meni, i da su njegove reči pune skrivenog značenja koje upućuje na to da se ja sada snalazim sam, bez Beka. „Onima koji pobe-gnu od kuće uvek je teško. Postoji bezbroj razloga zbog kojih mladi beže, a, po onome što sam čuo od Olivijinih profesora i porodice, to kod nje može biti i posledica depresije. Tinejdžeri često pobe-gnu zato što imaju potrebu da se odvoje od kuće, ali kasnije ne znaju kako da prežive u stranom svetu. Ponekad pobe-gnu tek do susedne kuće. Ponekad...“

Prekinuo sam ga pre nego što je stigao da nastavi.

„Pozorniće... Kenig? Jasno mi je šta želite da kažete, ali Olivija nije u Grejsinoj kući. Grejs joj ne dotura hranu, niti joj pomaže da se krije. Zbog Olivije bih voleo da je odgovor na vaše pitanje tako jednostavan. To bih voleo i zbog Grejs. Voleo bih da mogu da vam kažem da tačno znam gde je Olivija, ali i mi se pitamo kada će se ona vratiti kući, baš kao i vi.“

Pitao sam se da li i Grejs obično ovako lako izgovara kori-sne laži, pretvarajući ih u nešto u šta i sama može da poveruje.

„Shvatate da sam morao to da vas pitam, zar ne?“ ,kazao je.

„Da, shvatam.“

„Pa dobro, hvala vam na vremenu koje ste mi posvetili i molim vas da mi javite ako budete ma šta saznali.“ Kenig se već napola okrenuo da pođe, a onda je odjednom zastao. „A šta znate o šumi?“

Sledio sam se u mestu. Opet sam bio nepokretni vuk, sakri-ven iza drveta, koji se moli da ga niko ne opazi.

„Molim?“ ,kazao sam slabim glasom.

„Olivijina porodica mi je kazala da je ona snimila mnogo fotografija vukova u šumi i da je i Grejs bila zainteresovana za njih. Da li i vas to zanima?“

Samo sam nemo klimnuo glavom.

„Mislite li da postoji mogućnost da je ona otišla u šumu, a ne u drugi grad?“

Panično sam razmišljao o tome što je rekao, zamišljajući Olivijinu porodicu i policiju kako pretražuju deo po deo šume i proučavaju drveće i tragove čopora, tražeći nešto što ukazuje na ljudsko prisustvo u šumi. A mogli bi i da nađu neki trag. Trudio sam se da mu ležerno odgovorim.

„Olivija mi nikada nije delovala kao osoba koja voli prirodu. Veoma sumnjam u tu mogućnost.“

Kening je klimnuo glavom, kao da nešto potvrđuje samom sebi. „Dobro, još jednom vam hvala.“

„Nema problema“, rekao sam. „Želim vam mnogo sreće.“

Zvonce je zvrnulo na vratima u trenutku kad je izašao; čim sam ga video da ulazi u auto i ubacuje motor u brzinu, ruke su mi same pale na tezgju i uronio sam lice u njih. O bože!

„Lepo si to izveo, tajanstveni momče“, rekla je Izabel, izra-njajući iza polica sa stručnim knjigama i saplićući se o zavrnuti tepih. „Skoro da i nisi zvučao psihotično.“

Nisam joj ništa odgovorio. Sve ono što je taj policajac još mogao da me pita motalo mi se po glavi i sada sam bio još

nervozniji nego kada je on bio tu. Mogao je, recimo, da me upita gde je Bek. Ili da pita znam li nešto o troje tinejdžera koji su nedavno nestali iz Kanade. Ili, da li znam nešto o bratu Izabel Kalpeper.

„Šta ti je?“ , upitala je Izabel, prišavši mi sasvim blizu. Spustila je na tezgju čitavu hrpu knjiga i odozgo stavila kreditnu karticu. „Sasvim si se lepo snašao. Oni to rade rutinski. Nije on zaista sumnjičav. Bože, pa ruke ti se tresu!“

„Bio bih grozan kriminalac“, odgovorio sam joj – ali nisu mi se zbog toga ruke tresle. Da je Grejs bila tu, kazao bih joj istinu: nisam razgovarao ni s jednim policajcem otkako su moje roditelje poslali u zatvor zato što su mi presekli vene na rukama. Već i sam pogled na pozornika Keniga podsetio me je na hiljadu neprijatnosti o kojima godinama nisam uopšte razmišljao.

Izabelin glas bio je prezriv: „Pa, to je baš dobro, jer ne radiš ništa nezakonito. Prestani da ludiš i ponašaj se kao pravi prodavac iz knjižare. Treba mi račun za ove knjige.“

Složio sam i spakovao njene knjige u kesu, bacajući pritom svakog trenutka pogled na ulicu. U glavi mi je vladala prava zbrka, puna policijskih uniformi, vukova u šumi i glasova koje već decenijama nisam čuo.

Kada sam joj dao kesu s knjigama, ožiljci na zglobovima su mi brideli od pokopanih sećanja.

Izabel je za trenutak delovala kao da želi još nešto da mi saopšti, ali je na kraju samo odmahнула glavom i rekla: „Neki ljudi zaista nisu stvoreni za prevare. Videćemo se uskoro, Seme.“

DRUGO POGLAVLJE

KOL

Mislio sam samo na jedno: kako da ostanem živ. Bilo je pravo blaženstvo imati svakog dana samo tu jednu misao u glavi.

Mi vukovi trčkarali smo između retkih borova, lako dodirujući tlo mokrim šapama i sećajući se tek otopljenog snega. Držali smo se jedni uz druge, sudarali se ramenima, razjapljivali čeljusti u igri i provlačili se jedni ispod drugih, poput riba koje rone u reci, pa nije bilo moguće razlikovati jednog vuka od drugog.

Mahovina se osušila i oljuštila sa stabala, a oznake na drveću su nas vodile kroz šumu; osećao sam miris truljenja i sve jači miris jezera ispred nas, a čuo sam i kako talasi zapljuskuju obalu. Jedan vuk poslao nam je sliku na kojoj divlje patke lako klize po površini vode. Drugi nam je poslao sliku jelena i košute koji na drhtavim nogama odlaze na pojilo.

Za mene nije postojalo ništa drugo osim ovog trenutka, tog našeg prenosa slika mislima i moćne spona koja nas je vezivala.

U tom času, odjednom sam se setio da sam nekada imao prste.

Malo sam se zateturio i izdvojio iz čopora, a ramena su mi se uvijala i tresla. Vukovi su se okrenuli i neki od njih su krenuli natrag, da me obodre na nastavim sa njima, ali ja nisam mogao to da uradim. Izvijao sam se na zemlji, osećajući miris toplog vazduha u nozdrvama, a tanko prolećno lišće lepilo mi se za kožu.

Grebao sam prstima po rastresitoj crnoj zemlji, koja mi se uvlačila pod nokte, prekratke da me odbrane, i punila mi oči, pred kojima je odjednom sve zablistalo u jarkim bojama.

Opet sam postao Kol, a proleće je ove godine stiglo prerano.

TREĆE POGLAVLJE

IZABEL

Tog dana kad je policajac došao u knjižaru, prvi put sam čula da se Grejs žali na glavobolju. To i ne bi bilo tako bitno, ali otkako poznajem Grejs, samo se ponekad žalila na kijavicu. S druge strane, ja sam uvek bila pravi stručnjak za glavobolje. To mi je hobi.

Pošto sam saslušala Semovo nespretno nadmudrivanje s policajcem, vratila sam se u školu, koja mi je u ovoj fazi života postala prilično nepotrebna. Nastavnici nisu znali šta bi sa mnom, kolebali su se uhvaćeni u raskorak između mojih dobrih ocena i groznog ponašanja, pa sam se prilično uspešno provlačila kroz školovanje. Naš nategnuti sporazum svodio se na sledeće: ja ću dolaziti na časove, a oni će me puštati da radim šta hoću, pod uslovom da ne kvarim ostale đake.

Čim sam otišla na čas informatike, prijavila sam se na mrežu pod svojom šifrom i izvukla knjige koja sam tog jutra uzela iz knjižare. Jedna od njih je bila ilustrovana enciklopedija bolesti – debela, prašnjava knjiga, izdata 1986. godine. Verovatno jedna